

महाराष्ट्र शासन

नागरिकांची सनद

उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग

(कामगार व प्रशासन)

मादाम कामा मार्ग, हुतात्मा राजगुरु चौक, मंत्रालय, मुंबई-३२

संकेतस्थळ :-www.maharashtra.gov.in

नागरिकांची सनद
(कामगार व प्रशासन)

प्रस्तावना:-

महाराष्ट्र राज्याची गणना देशातील सर्वच क्षेत्रात अग्रणी राज्यात करण्यात येत असून कामगार क्षेत्र देखील त्यास अपवाद नाही. कामगार विषयक कायद्याची अंमलबजावणी असो वा कामगाराच्या सर्वांगीण उत्कर्षाच्या दृष्टीने नवनविन पुरोगामी योजनांचा प्रारंभ असो महाराष्ट्र राज्य देशात सर्वच राज्याकरीता एक मार्गदर्शक व पथ दर्शक राज्य ठरले आहे. महाराष्ट्राच्या या सर्वांगीण उत्कर्षात कामगार विभागाचा त्याच्या प्रगतीशी व पुरोगामी ध्येय धोरणामुळे महत्वाचा वाटा आहे.

कामगार क्षेत्रात /चळवळीत औद्योगिक संबंध हा सर्वात महत्वाचा मुलभूत घटक मानून मालक व कामगार संघटनांना पोषक वातावरण निर्माण करून निकोप औद्योगिक संबंध वृद्धिंगत करणे व पर्यायाने कामगाराच्या न्याय हक्कांचे संरक्षण करणे हे या राज्याच्या कामगार विभागाने प्रमुख उद्दिष्ट ठरविले आहे. कामगारांच्या विशेषतः सर्वदूर पसरलेल्या असंघटीत क्षेत्रातील कामगारांच्या विविध समस्या विचारात घेवून या वर्गाच्या सामाजिक व आर्थिक उन्नतीकरीता कामगार विभाग सतत प्रयत्नशील आहे.

कामगार व प्रशासन प्रभागाची रचना

महाराष्ट्र शासनाच्या उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागांतर्गत कामगार कक्षाचा समावेश होतो. मा. मंत्री (कामगार) व मा. राज्यमंत्री (कामगार) यांच्या अधिपत्याखाली कामगार विभागात आजमितीस प्रधान सचिव (कामगार) यांच्या अधिपत्याखाली तीन उप सचिव, दोन अवर सचिव व अन्य अधिकारी व कर्मचारी वर्ग कार्यरत आहेत.

कामगार विभागाच्या अधिपत्याखाली कामगार आयुक्तालय, औद्योगिक न्यायालय व महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, बाष्पके संचालनालय या प्रमुख विभागांचा समावेश होतो. राज्याच्या कामगार विभागाची सर्वसाधारण कार्यपध्दती पुढील सहा गटात विषद करता येईल.

१) औद्योगिक संबंध व कामगार विषयक बाबी ज्यात कामगार व मालक यांच्यातील विवाद संप/टाळेबंदी यांची हाताळणी, विविध कामगार विषयक कायदांची अंमलबजावणी, सांख्यिकी माहितीचे संकलन, ग्राहक मुल्य निर्देशांक इत्यादी बाबींचा समावेश असून या बाबी कामगार आयुक्तालयामार्फत हाताळल्या जातात.

२) राज्यातील विविध उद्योगात सुरक्षा व आरोग्य विषय तरतुर्दीची प्रामुख्याने कारखाने अधिनियमाच्या तरतुर्दीची अमलबजावणी, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयामार्फत पार पाडली जाते.

३) बाष्पके व धुम्र उपद्रव विषयक अधिनियमांची अंमलबजावणी बाष्पके व धुम्र उपद्रव संचालनालयामार्फत पार पाडली जाते.

- ४) मालक व कामगार यांमधील विवादांच्या लवादासाठी व त्यांच्या निरसणासाठी औद्योगिक व कामगार न्यायालय यंत्रणा कार्यान्वित आहे.
- ५) कामगार कल्याण विषयक मुंबई विद्यापिठाचा अभ्यासक्रम शिकविण्याच्या व संशोधन विषयक कार्यात महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था कार्यरत आहे.
- ६) कामगार कल्याण मंडळ मुंबई कामगार कल्याण निधी अधिनियम, १९५३ अंतर्गत कामगारांना व त्यांच्या कुटुंबियांना विविध सोई-सुविधा पुरवल्या जातात.
- उपरोक्त मंत्रालयीन कामगार व त्यांच्या अधिपत्याखालील कार्यान्वयीत असणाऱ्या सहा शाखा राज्यातील कामगारांना विविध अधिनियमांतर्गत/योजनांतर्गत तरतुदींच्या सेवा/ लाभ पुरविण्यात/राबविण्यात कार्यरत आहे.

परिशिष्ट-१

उद्योग, ऊर्जा, कामगार व खनिकर्म विभाग (कामगार व प्रशासन)

मा.मंत्री (कामगार)/मा. राज्यमंत्री (कामगार), प्रधान सचिव (कामगार व प्रशासन), यांच्या अधिपत्याखालील कार्यालये, संचालनालये, मंडळे/महामंडळे

- १) कामगार आयुक्त, कामगार भवन, भूखंड क्र.सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, सिटी पार्क जवळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१.
- २) विकास आयुक्त असंघटीत कामगार, कामगार भवन, भूखंड क्र. सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, सिटी पार्क जवळ, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१,
- ३) संचालक, औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालय, कामगार भवन, ५ वा मजला, ब्लॉक-ई, भूखंड क्र.सी-२०, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१,
- ४) संचालक, बाष्पके, महाराष्ट्र राज्य यांचे कार्यालय, कामगार भवन, सातवा मजला, भूखंड क्र. सी-२०, ब्लॉक-इ, बांद्रा-कुर्ला संकुल, बांद्रा (पूर्व), मुंबई-५१,
- ५) प्रबंधक, औद्योगिक न्यायालय, प्रशासकीय इमारत, पहिला मजला, वांद्रे (पूर्व), मुंबई-५१.
- ६) संचालक, के. नारायण मेघाजी लोखंडे महाराष्ट्र श्रम विज्ञान संस्था, दादाभाई चमारबागवाला मार्ग, परेल, मुंबई- ४०००१२.
- ७) कल्याण आयुक्त, महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ, हुतात्मा बाबु गेनू, मुंबई गिरणी कामगार क्रिडा भवन, सेनापती बापट मार्ग, एलफिन्स्टन, मुंबई-४०००१३.

विभागाची रचना

मा.मंत्री (कामगार)

मा.राज्यमंत्री (कामगार)

प्रधान सचिव (कामगार)

उप सचिव-१

(कामगार-१ कामगार-४, कामगार-७,
प्रशासन-४, प्रशासन-५, नोंदणी शाखा)

अवर सचिव	कक्ष अधिकारी	अवर सचिव	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी
कामगार-१	कामगार-४	कामगार-७	प्रशासन-४	प्रशासन-५	नोंदणी शाखा

उप सचिव-२

(कामगार-२, कामगार-५, कामगार-७ (अ), कामगार-८,
कामगार-९, प्रशासन-२, रोख शाखा)

कक्ष अधिकारी	अवर सचिव	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी
कामगार-२	कामगार-५	कामगार-७ (अ)	कामगार-८	कामगार-९	प्रशासन-२	रोख शाखा

उप सचिव-३

(कामगार-३ कामगार-६, कामगार-१०, मगार)
प्रशासन-१, प्रशासन-३)

कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी	कक्ष अधिकारी
कामगार-३	कामगार-६	कामगार-१०	प्रशासन-१	प्रशासन-३

परिशिष्ट-२

कामगार व प्रशासन प्रभाग

कार्यपुर्तीचे वेळापत्रक

कार्यासन क्रमांक	विभागाकडून/कार्यालयाकडून पुरविली जाणारी सेवा	आवश्यक कागदपत्रांची पूर्तता केल्यानंतर किती कालावधीत सेवा पुरविली जाईल	सेवा पुरविणारा अधिकारी/कर्मचारी (दालन क्रमांक/दुरध्वनी व इमेल आयडी)	सेवा विहित कालावधीत पुरविली न गेल्यास ज्यांच्याकडे तक्रार करता येईल तो अधिकारी व त्यांचा दुरध्वनी क्रमांक व इमेल आयडी
कामगार-१	१.बाष्पके संचालनालयातील गट अ ते गट ड संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या आस्थापनाविषयक बाबी/ शिस्तभंगविषयक प्रकरणे २.औद्योगिक सुरक्षा व आरोग्य संचालनालयातील गट अ ते गट ड संवर्गातील अधिकारी/कर्मचारी यांच्या आस्थापनाविषयक बाबी/शिस्तभंगविषयक प्रकरणे ३. अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयांच्या पदांचा आढावा, पदनिर्मिती व अस्थायी पदांना मुदतवाढ देणे ४.अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयासाठी जागा खरेदी करणे,नवीन बांधकाम व दुरुस्तीस मंजूरीविषयक बाबी ५.भारतीय बाष्पके अधिनियम १९२३ व त्याखालील नियम ६.भारतीय बाष्पके नियम,१९५० ७.भारतीय इकॉनॉमायझर रूल्स, १९६५	महाराष्ट्र शासकीय कर्मचाऱ्यांचे बदल्यांचे विनियमन व शासकीय कर्तव्य पार पाडण्यास होणाऱ्या विलंबास प्रतिबंध अधिनियम-२००५ मधील प्रकरण ३ च्या कलम १० (१) मधील तरतुदीस अनुसरून तात्काळ नस्ती एका दिवसात किंवा दुसऱ्या दिवशी आणि तातडीच्या स्वरूपाची नस्ती चार दिवसात निकाली काढण्यात येईल. अन्य विभागाशी संबंधित नसलेल्या नस्तीवर ४५ दिवसांच्याआत व दुसऱ्या विभागाची बाब अंतभूम असल्यास व त्या विभागाचे अभिप्राय आवश्यक असलेल्या नस्तीवर तिन महिन्यांच्या आत निर्णय घेवून योग्य ती कार्यवाही करण्यात येईल.	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९५/ २२७९३५५०) (दालन क्र.१५३, विस्तार इमारत मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)
कामगार-२	१.मुंबई औद्योगिक अधिनियम,१९४६ व त्याअंतर्गत नियम संदर्भातील सर्व बाबी	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६)

	<p>२.औद्योगिक विवाद अधिनियम,१९४७ अंतर्गत सर्व बाबी</p> <p>३.कापड गिरण्या समस्या</p> <p>४.राज्यातील बंद गिरण्या कारखाने/ कंपनी यांच्या जमिनी विकास/ विक्री/ हस्तांतरण प्रस्तावास ना हरकत प्रमाणपत्र देणे</p> <p>५.राज्यपाल महोदयांना सादर करावयाचा संप व टाळेबंदीबाबतचा मासिक अहवाल</p>		<p>(२२८५००१९/ २२७९३०१९) (दालन क्र.१८, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>(दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>
कामगार-३	<p>१.श्रमिक संघ अधिनियम,१९२६ व त्याखालील नियम</p> <p>२.विक्री संवर्धन कामगार (सेवाशर्ती) अधिनियम, १९७६</p> <p>३.कामगार राज्य विमा अधिनियम,१९४८</p> <p>४.राष्ट्रीय नूतनीकरण निधी,१९९२</p> <p>५.औद्योगिक रोजगार अधिनियम १९४६ (स्थायी आदेश)</p> <p>६.महाराष्ट्र कामगार किमान घरभाडे भत्ता अधिनियम १९८३ व त्याखालील नियम</p> <p>७. अतिरिक्त फायदे (सक्तीची ठेव) अधिनियम, १९७४</p> <p>८.महाराष्ट्र कामगार संघाना मान्यता देणे व अनुचित प्रथा प्रकार प्रतिबंध अधिनियम,१९७१ व त्याखालील नियम</p> <p>९.साखर कारखाने कामगार व त्यासाठी नियुक्त करण्यात आलेली समिती/ अभ्यासगट, वेतनकारार इ.</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२०२६३३०/ २२७९३०१४) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>
कामगार-४	<p>१. कारखाने अधिनियम १९४८ व महाराष्ट्र कारखाने नियम, १९६३ अंतर्गत येणारे सर्व विषय</p> <p>२.बालकामगार (प्रतिबंध व नियमन) अधिनियम, १९८६ सुधारित अधिनियम २०१६ ३.कामगार भविष्य</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२०२६३३०/ २२७९३०१४) (दालन</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८८३१७५, २२७९३५०८)</p>

	<p>निर्वाह निधी अधिनियम, १९५२ (निवृत्तीवेतनासह) अंतर्गत सर्व विषय ४.धोकादायक यंत्रे (नियमन) अधिनियम, १९८३ ५.उपदान प्रदान अधिनियम, १९७२ ६.स्वयंचलन ७.कोळसा खाणी भविष्य निर्वाह निधी आणि संकिर्ण तरतुदी अधिनियम, १९४८ ८.खाण सुरक्षा आणि आरोग्य नियमन अधिनियम, १९९९ ९.मोटार परिवहन कामगार अधिनियम, १९६१ १०.लहान बंदरे कामगार अधिनियम, १९८३ (सुरक्षा व सेवाशर्ती) ११.वेठबिगार पद्धती (निर्मूलन) अधिनियम, १९७६</p>		<p>क्र.१२३, इमारत, मुंबई-३२) विस्तार मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>(दालन क्र.१२०, इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२) विस्तार</p>
कामगार-५	<p>१.महाराष्ट्र माथाडी हमाल व इतर श्रमजीवी कामगार (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९६९ अंमलबजावणी व त्यानुषंगाने येणारे सर्व विषय २.राज्यस्तरीय माथाडी/सुरक्षा रक्षक सल्लागार समिती व त्यानुषंगाने येणारे सर्व विषय ३.महाराष्ट्र खाजगी सुरक्षा रक्षक (नोकरीचे नियमन व कल्याण) अधिनियम, १९८१ अंमलबजावणी व त्यानुषंगाने येणारे सर्व विषय</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८७१९७८/ २२७९३८७३) (दालन क्र.एम-६, इमारत, मुंबई-३२) विस्तार मंत्रालय,</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०, २२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२) विस्तार</p>
कामगार-६	<p>१.औद्योगिक न्यायालय, महाराष्ट्र राज्य, कामगार न्यायालय व वेतन मंडळे यांच्या आस्थापनाविषयक व अनुषंगिक बाबी २.कामगार नुकसान भरपाई अधिनियम, १९२३ ३.व्यक्तीगत दुखापती भरपाई अधिनियम, १९७१ ४.श्रमिक पत्रकार व पत्रकारिता कर्मचारी (सेवेच्या अटी व संकिर्ण तरतुदी) अधिनियम, १९५५ ५.बिडी व सिगारेट कामगार (कामासंबंध परिस्थिती) अधिनियम, १९६६ ६.राहणीमान/ग्राहक मूल्य निर्देशांक</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८५००१९/ २२७९३०१९) (दालन क्र.७२७, इमारत, मुंबई-३२) विस्तार मंत्रालय,</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६) (दालन क्र.१२०, इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२) विस्तार</p>

	<p>७.कै.नारायण मेधोजी लोखंडे महार्ष्ट्र श्रम विज्ञान संस्थेच्या आस्थापनाविषयक व अनुषंगिक बाबी</p> <p>८.अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयाच्या पदांचा आढावा घेणे व पदनिर्मिती करणे</p>			
कामगार-७	<p>१.किमान वेतन अधिनियम,१९४८ अंतर्गत कलम २७ प्रमाणे अनुसूचीतील रोजगारांचे मूळ किमान वेतन पुननिर्धारित करणे तसेच महाराष्ट्र किमान वेतन सल्लागार मंडळाची स्थापना करणे</p> <p>२.वेतन प्रदान अधिनियम,१९३६</p> <p>३.समान पारिश्रमिक अधिनियम,१९७९</p> <p>४.बोनस प्रदान अधिनियम,१९६५</p> <p>५.महाराष्ट्र बेरोजगार भत्ता (कारखान्यातील कामगारांना देणा-या वेतनातून) अधिनियम,१९७६</p> <p>६.प्रसुती लाभ अधिनियम,१९६१</p> <p>७.इमारत व इतर बांधकाम कामगार (रोजगार विनियमन व सेवाशर्ती) अधिनियम,१९९६</p> <p>८.इमारत व इतर बांधकाम कामगार कल्याण उपकर अधिनियम,१९९६</p>	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८५००१९/ २२७९३०१९) (दालन क्र.१८, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८८३१७५,२२७९३५०८) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)
कामगार-७ अ	<p>१.आंतरराज्य स्थलांतरित कामगार (सेवायोजन नियमन) सेवेच्या शर्ती अधिनियम,१९७९</p> <p>२.महाराष्ट्र घरेलू कामगार कल्याण अधिनियम,२००८</p> <p>३.असंघटित कामगार सामाजिक सुरक्षा अधिनियम, २००८</p> <p>४.कन्वर्ज्ड आम आदमी विमा योजना</p> <p>५.राष्ट्रीय स्वास्थ्य विमा योजना</p> <p>६.चित्रपट, दूरदर्शन व मालिका क्षेत्रातील कामगारांकरिता त्रिपक्षीय समितीची स्थापना</p> <p>७.महिला कामगार जागृतीसंबंधीचे प्रस्ताव</p> <p>८.असंघटित सफाई कामगारांविषयीच्या बाबी</p>		अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९३/ २२७९३०१७) (दालन क्र.१५३, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८८३१७५,२२७९३५०८) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)

	१.यंत्रमाग कामगार संदर्भातील बाबी			
कामगार-८	<p>१.कामगार आयुक्त यांच्या अधिनस्त संवर्गाच्या आस्थापनाविषयक बाबी</p> <p>२. कामगार आयुक्त यांच्या अधिनस्त संवर्गाबाबतची शिस्तभंगविषयक प्रकरणे</p> <p>३. कामगार आयुक्त यांच्या अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयांसाठी जागा खरेदी,नवीन बांधकामास तसेच दुरुस्तीस मंजूरी देण्याविषयी बाबी तसेच कार्यालयाशी संबंधित भाड्याची प्रकरणे</p> <p>४.कामगार विभागाच्या अधिपत्याखालील क्षेत्रीय अधिका-यांसाठी पायाभूत तसेच उजळणी प्रशिक्षण यशदा येथे आयोजित करणेबाबत</p> <p>५.अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयांच्या पदाचा आढावा घेणे, पद निर्मिती करणे तसेच अस्थायी पदांना मुदतवाढ देणे</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२०२३१८१/ २२७९३०९३) (दालन क्र.१५३, इमारत, विस्तार मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०,२२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>
कामगार-९	<p>१.कामगार प्रभागातील माहिती व तंत्रज्ञान विषयक धोरणात्मक बाबी,ई-गव्हर्नन्स विषयक बाबी</p> <p>२.कामगार प्रभागाशी संबंधित एका पेक्षा अधिक कार्यासनांशी संबंधित धोरणात्मक बाबी</p> <p>३.विविध कामगार कायद्यांतर्गत निर्धारित विवरणपत्रे संगणकीय पद्धतीने सादर करणे व सर्व कामगारांसाठी स्मार्ट कार्ड योजना लागू करणे</p> <p>४.आंतरराष्ट्रीय श्रम संघटना विषयक बाबी</p> <p>५.राज्यस्तरीय सल्लागार मंडळ आणि इतर राज्ये व केंद्र औद्योगिक संबंध समित्या</p> <p>६.कामगार विषयक सर्व बाबींचे समन्वय</p> <p>७.राज्यपालांचे अभिभाषण</p> <p>८.संयुक्त संसदीय समितीचे दौरे</p> <p>९.आपले सरकार पोर्टल,ई-समिक्षा,विकाक संदर्भ, मंत्रालय लोकशाही दिन कामकाजाचे समन्वय, सेवा हमी कायदा व त्याअंतर्गत येणा-या सेवा तसेच</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८७१९७८/ २२७९३०७३) (दालन क्र.एम-६, इमारत, विस्तार मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०,२२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>

	राष्ट्रीय विकास परिषदेसाठी मुख्यमंत्री महोदयांनी करावयाचे भाषण तयार करणे			
कामगार-१०	१.कंत्राटी कामगार अधिनियम १९७० (नियमन व निर्मूलन) अंतर्गत येणारे विषय २.कंत्राटी/ ठेकेदारी पद्धतीने काम करणारे सर्व कामगार/ कंपन्यामधील बदली कामगार ३.कंत्राटी पद्धतीने काम करणा-या सफाई कामगारांचे प्रश्न ४.विदर्भ,मराठवाडा व कोकण विकासाचा कालबद्ध कार्यक्रम ५.भूमीपुत्र कामगारांचे प्रश्न ६.महाराष्ट्र दुकाने व आस्थापना (नोकरीचे व सेवाशर्तीचे विनियमन) अधिनियम, २०१७ अंतर्गत येणारे विषय ७.महाराष्ट्र कामगार कल्याण मंडळ,मुंबई ८.ओव्हरसीज एम्प्लॉयमेंट ९.अधिनस्त क्षेत्रीय कार्यालयांच्या पदांचा आढावा घेणे व पदनिर्मिती करणे	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९५/ २२७९३०९३) (दालन क्र.१२३, इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८८३१७५,२२७९३५०८) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)
प्रशासन-१	१.विभागाच्या व अधिपत्याखालील विभागप्रमुख कार्यालयाच्या सर्व अर्थसंकल्पीय बाबी २.अनिवार्य खर्चाचे अर्थसंकल्पीय अंदाज व सुधारित अंदाज वित्त विभागास सादर करणे ३.प्रधान शीर्षांतर्गत अनिवार्य व योजनावरील अर्थसंकल्पीय तरतूदी वितरित करणे,पुनर्नियोजन व पुनर्वितरण ४. अनिवार्य व योजनावरील तरतूदीच्या अनुषंगाने मागणीचे प्रस्ताव संस्करणासह नियोजन व वित्त विभागास सादर करणे ५.कामगार व उद्योग प्रभागाचे कार्यक्रम अंदाजपत्रक,वार्षिक योजना,विशेष कृती कार्यक्रम, वार्षिक योजना व विशेष घटक योजना	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९३/ २२७९३०९७) (दालन क्र.१२६, इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०,,२२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)

	६.कपात सूचनांवरील कार्यवाहीबाबतचा समन्वय			
प्रशासन-२	<p>१.विधानमंडळाच्या अधिवेशनामध्ये सभागृहात विविध आयुधांद्वारे उपस्थित केलेल्या बाबींचा समन्वय (अर्थसंकल्पविषयक बाबी व कपात सूचना वगळून)</p> <p>२.विधानमंडळ कामकाजाचे समन्वय</p> <p>३.उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभागाची सनद अद्ययावत करणे,विभागाचे संकेतस्थळ अद्ययावत करणे,सारसंग्रह तयार करणे</p> <p>४. माहिती अधिकार अधिनियम,२००५ अंतर्गत ऑनलाईन पद्धतीने प्राप्त होणा-या अर्जांचे समन्वय, १७ बाबींची माहिती अद्ययावत करणे,थकीत प्रकरणांचा गोषवारा साप्रवि ला पाठविणे तसेच झिरो पेन्डन्सी बाबत कार्यवाही करणे</p> <p>५. एकापेक्षा अधिक कार्यासनांशी निगडित बाबींचे व लोकायुक्त तक्रारींचे समन्वय</p> <p>६.ई ऑफीस प्रणाली,NIC SMS सुविधा उपलब्ध करून देणे</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९४/ २२७९३७२१) (दालन क्र.एम-६, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०,,२२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>
प्रशासन-३	<p>१.उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभाग (खुद्द) मधील गट ड वगळता इतर सर्व संवर्गांच्या आस्थापनाविषयक बाबी</p> <p>२.मंत्रालयीन संवर्गातील अधिकारी/कर्मचा-यांच्या वेतननिश्चितीबाबत/वेतनपडताळणीबाबत आक्षेपांची पूर्तता करणे तसेच शिस्तभंगविषयक प्रकरणे.</p> <p>३. उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभाग (खुद्द) येथे नवीन पदे तयार करणे,अस्थायी पदांना मुदतवाढ देणे, पदांचा आकृतिबंध निश्चित करणे, कार्यासने निर्माण करणे/कमी करणे, नवनियुक्त व बदलीने रूजू अधिकारी/कर्मचारी यांना प्रशिक्षण देणे,नोडल अधिकारी नियुक्ती, गोपनीय अहवाल, परदेश दौरे</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२८१०३९४/ २२७९३७२१) (दालन क्र १२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२६३३०,,२२७९३५०९) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>

	<p>४.विभागाची विषयसूची अद्ययावत ठेवणे</p> <p>५.कार्यरत व सेवानिवृत्त अधिकारी/कर्मचारी यांना ओळखपत्र देणे</p>			
प्रशासन-४	<p>१. उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभाग (खुद्द) मधील गट ड च्या कर्मचा-यांच्या आस्थापनाविषयक बाबी</p> <p>२.कार्यालयीन देखभाल व गृहव्यवस्थापन</p> <p>३.विभागाचे संगणकीकरण,विभागासाठी साहित्य खरेदी व देयके अदा करणे,वाहन आढावा,वाहन खरेदी</p> <p>४.बायोमेट्रीक हजेरी प्रणाली/हजेरीपट संदर्भातील बाबी, राजशिष्टाचार विषयक बाबी</p> <p>५.ई-निविदेद्वारे बाह्यस्रोताद्वारे कंत्राटी शिपाई कर्मचारी यांची नियुक्ती करणे</p> <p>६.विभागाच्या विविध बैठकीसाठी अल्पोपहार/चहापानावर झालेल्या खर्चाची प्रतिपूर्ती</p> <p>७.मंत्री व राज्यमंत्री (कामगार) यांच्या विषयाचे वाटप</p> <p>८.विभागातील दिव्यांग अधिकारी/कर्मचारी यांना साहित्य वाटप करणे</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी</p> <p>(२२०२५४४३/ २२७९३०२३) (दालन क्र १२५, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६,) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>
प्रशासन-५	<p>१.विधानमंडळाच्या विविध समित्यांच्या बैठकांचे समन्वय (लोलेस,साउस,पंरास,अंदाज समिती इ.)</p> <p>२.खर्चाचा ताळमेळ</p> <p>३.भारताचे नियंत्रक व महालेखापरीक्षक यांचे अहवाल व इतर सर्व बाबी तसेच विनियोजन लेखे</p> <p>४. वित्त आयोगास माहिती सादर करणे</p> <p>५.विविध लेखा परिच्छेदावरील स्पष्टीकरणात्मक ज्ञापने तसेच विविध समित्यांच्या शिफारशीवर केलेल्या कार्यवाहीची माहिती विधानमंडळास सादर करणे</p>	वरीलप्रमाणे	<p>अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी</p> <p>(२२०२७५६६/ २२७९३०९०) (दालन क्र ७२७, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>	<p>सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६,) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)</p>

	<p>६.विशिष्ट अशा कार्यासनांकडे जे काम सोपविले नाही अशा समित्यांच्या कामकाजाचे समन्वय</p> <p>७.निती आयोगासंबंधी बाबी</p> <p>८.संसदीय स्थायी समितीचे दौरे व बैठका</p> <p>९. हमी/कर्जे/वसुली</p>			
नोंदणी शाखा	<p>१.विभागातील सर्व प्रकारच्या पत्रव्यवहारांच्या आवक/ जावक नोंदी घेणे व वाटप करणे</p> <p>२. कार्यालयीन लेखनसामग्रीचे वितरण</p> <p>३.उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभागाच्या ग्रंथालय विषयक बाबी हाताळणे</p> <p>४. निंदणीकरण व अभिलेख व्यवस्थापन</p> <p>५. माहिती अधिकार कायद्यांतर्गत अर्ज स्वीकारणे व संबंधितांना पाठवणे</p>	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२७९३९३७) (दालन क्र १४ ए, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२८१०३८६,) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)
रोख शाखा	<p>१. उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म (खुद्द) विभागातील अधिकारी/कर्मचा-यांची वेतने,भत्ते,इतर प्रदाने,निवृत्तीवेतन तसेच कार्यालयीन खर्चाची देयके आहरित व संवितरित करणे</p> <p>२.चतुर्थश्रेणी कर्मचा-यांचे भविष्य निर्वाह निधीचे लेखे ठेवणे</p> <p>३. उद्योग,ऊर्जा,कामगार व खनिकर्म विभाग (खुद्द) चे अर्थसंकल्पीय अंदाजपत्रक व सुधारित अंदाज तयार करणे</p> <p>४.रोखशाखेशी संबंधित लेखाशीर्षांतर्गत करण्यात आलेल्या खर्चमेळाचे कामकाज करणे</p> <p>५.सेवार्थ माहिती पदांची माहिती व कर्मचा-यांचा माहिती कोष तयार करणे</p> <p>६.विभागातील अधिकारी/कर्मचारी यांची आयकर कपात करणे व तसेच वेतनपडताळणी करणे</p>	वरीलप्रमाणे	अवर सचिव/ कक्ष अधिकारी (२२७९३०२२) (दालन क्र १५२, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)	सह सचिव/उप सचिव (कामगार), (२२०२३६३०,२२७९३५०९,) (दालन क्र.१२०, विस्तार इमारत, मंत्रालय, मुंबई-३२)

